

1 Wstęp

Celem ćwiczenia było zaimplementowanie algorytmu szukającego przecięć w zadanym zbiorze odcinków metodą "zamiatania".

1.1 Wstęp teoretyczny

Implementując algorytm przyjęliśmy następujące założenia:

- Wszystkie odcinki leżą na jednej płaszczyźnie.
- Żaden odcinek nie jest pionowy (równoległy do osi OY).
- Współrzędne x odcinków są parami różne.
- Odcinki przecinają się w co najwyżej jednym punkcie.
- W jednym punkcie przecinają się co najwyżej dwa odcinki.

Algorytm korzystał z metody "zamiatania", przesuwając "miotłę" (prostą równoległą do osi OY) w miejsce kolejnych zdarzeń trzymanych w strukturze Q i aktualizując strukturę stanu T , przetrzymującą odcinki obecnie przecinające się z miotłą.

1.1.1 Struktura zdarzeń Q

Zdarzeniami w algorytmie są początki, końce oraz miejsca przecięć odcinków posortowane rosnąco względem współrzędnej x . Struktura ta musi wspierać szybkie dodawanie nowych zdarzeń oraz odczyt kolejnego zdarzenia.

W mojej implementacji algorytmu strukturą zdarzeń jest drzewo czerwono-czarne, na którym operacje dodawania i odczytu wykonywane są ze złożonością obliczeniową $O(\log n)$, gdzie n oznacza liczbę elementów w drzewie. Użyłem właśnie tej struktury aby uniknąć dodawania dwukrotnie tego samego przecięcia jako zdarzenia; algorytm przed dodaniem zdarzenia sprawdza, czy w strukturze zdarzeń już się ono nie znajduje (zdarzenia jesteśmy w stanie rozróżnić przechowując czy reprezentują początek, koniec lub przecięcie odcinków oraz indeksy odcinków do których się odnosi). Z tego powodu także program nigdy nie usuwa zdarzeń, jedynie przechodząc do kolejnego.

Inną strukturą, która mogła być wykorzystana jest przykładowo kolejka priorytetowa, a w przypadku algorytmu sprawdzającego tylko czy istnieje przecięcie, wystarczy użycie odpowiednio posortowanej listy (algorytm ten nie dodaje nigdy zdarzeń).

1.1.2 Struktura stanu T

Stan programu reprezentowany jest przez zbiór odcinków obecnie zamiatanych przez miotłę, posortowany względem współrzędnej y punktu przecięcia z miotłą. Struktura ta musi wspierać szybkie dodawanie, usuwanie oraz odczyt odcinków.

Podobnie jak dla Q , w mojej implementacji strukturą stanu jest drzewo czerwono-czarne. Program przechowuje w niej indeksy zamiatanych odcinków porównując je funkcją, która oblicza ich punkty przecięcia z miotłą. Użycie takiej funkcji porównującej sprawia, że struktura nie musi na nowo sortować wartości po dodaniu nowej. Kolejność dwóch odcinków w strukturze zmienia się jedynie w miejscu ich przecięcia, co pozwala nam je wtedy zamienić miejscami, bez zmieniania wewnętrznej struktury drzewa.

1.1.3 Algorytm zmiatania

Algorytm obsługuje kolejno zdarzenia ze struktury Q w następujący sposób:

- Jeżeli zdarzenie jest początkiem odcinka, to dodajemy go do T . Następnie sprawdzamy czy przecina się on z odcinkami sąsiadującymi w strukturze stanu.
- Jeżeli zdarzenie jest końcem odcinka, to usuwamy go z T i sprawdzamy czy jego byli sąsiedzi przecinają się ze sobą.
- Jeżeli zdarzenie jest przecięciem odcinków, to zamieniamy ich kolejność w strukturze stanu, a następnie sprawdzamy czy przecinają się z ich nowymi sąsiadami.

We wszystkich przypadkach, jeżeli znajdziemy dwa przecinające się odcinki, to dodajemy nowe zdarzenie do Q , sprawdzając czy wcześniej już go nie dodaliśmy (aby uniknąć sprawdzania wielokrotnie tego samego przecięcia). Przeciecie odcinków znajdujemy przyrównując postacie kierunkowe prostych przechodzących przez początki i końce odcinków i sprawdzając czy znaleziony punkt zawiera się w obu odcinkach.

Ostatecznie wynikiem programu jest lista trójek zawierających współrzędne przecięcia oraz indeksy przecinających się odcinków.

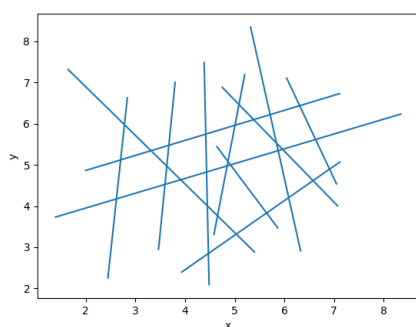
$$\begin{array}{l|l} \text{Złożoność obliczeniowa:} & O((p+n)\log n) \\ \text{Złożoność pamięciowa:} & O(p+n) \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{gdzie } n \text{ oznacza liczbę odcinków,} \\ \text{a } p \text{ oznacza liczbę przecięć.} \end{array}$$

1.2 Specyfikacja narzędzi i sprzętu

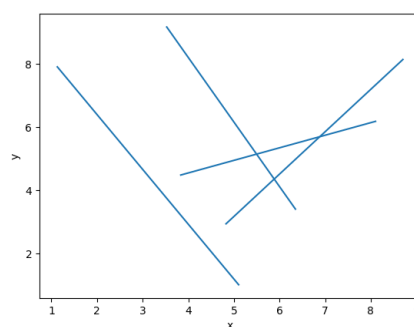
Wszystkie potrzebne obliczenia zostały wykonane przy użyciu interpretera języka Python wersji 3.12. Ponadto, w celu wygenerowania zbiorów punktów użyłem biblioteki `numpy`. Wykresy i wizualizacja wyników została przygotowana za pomocą narzędzia przygotowanego przez koło naukowe Bit. Do implementacji interaktywnego zadawania odcinków użyłem biblioteki `matplotlib`. Kod znajduje się w załączonym pliku. Przedstawione wyniki zostały wygenerowane na komputerze z systemem operacyjnym Debian 12 i procesorem AMD Ryzen 5 3600 3.6GHz.

2 Realizacja obliczeń

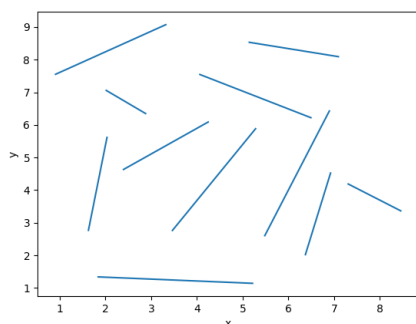
Realizację ćwiczenia zacząłem od implementacji struktury drzewa czerwono-czarnego oraz implementacji dwóch wersji omawianego algorytmu: `is_intersection`, sprawdzającą czy istnieje jakiekolwiek przecięcie oraz `find_intersections`, szukającą wszystkich przecięć. Następnie dodałem do programu możliwość zadawania własnych odcinków za pomocą myszki lub generacji losowych zbiorów odcinków. Ostatecznie przygotowałem cztery zbiory testowe, sprawdzające czy algorytm działa poprawnie w danych przypadkach. Zbiory te przedstawione są na Rysunku 1.

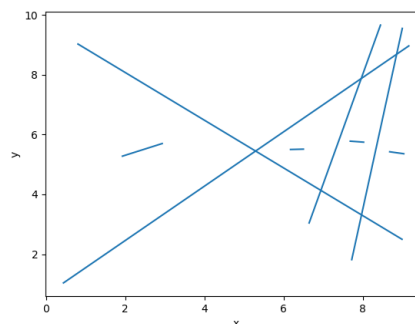
(i) Zbiór A

(ii) Zbiór B

(iii) Zbiór C

(iv) Zbiór D

Rysunek 1: Wybrane zbiory testowe

3 Wyniki dla zbiorów testowych

Sekcje od 3.1 do 3.4 zawierają ilustracje wyników działania algorytmu dla zbiorów testowych wraz z krótkim komentarzem na temat tego co testują. Algorytm `is_intersection` zwraca wartość `True` jeżeli istnieje conajmniej jedno przecięcie lub `False` w przeciwnym przypadku. Rysunki 2, 3, 4, 5 zawierają znalezione przez algorytm `find_intersections` przecięcia oznaczone kolorem czerwonym. Ponadto, razem ze sprawozdaniem zawarte są animacje pokazujące kolejne kroki działania algorytmu dla każdego zbioru. W animacjach przyjmują następujące oznaczenia:

- Kolor niebieski - odcinki, do których miotła jeszcze nie doszła.
- Kolor zielony - odcinki w strukturze stanu.
- Kolor żółty - odcinki, między którymi algorytm obecnie szuka przecięcia.
- Kolor szary - odcinki sprawdzone, poza strukturą stanu.
- Punkty czerwone - znalezione punkty przecięcia.
- Czerwona linia - obecna pozycja miotły.

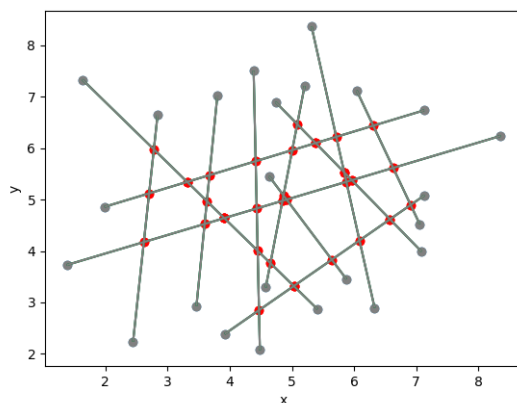
Zawarty ze sprawozdaniem kod wypisuje także znalezione przecięcia w formie tekstowej.

3.1 Zbiór A

Zbiór testuje czy algorytm znajdzie wszystkie przecięcia w przypadku gdzie wszystkie odcinki przecinają się conajmniej z trzema innymi.

Wyniki:

`is_intersection: True`

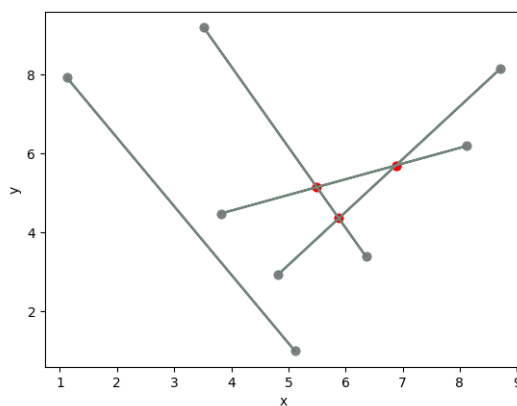
Rysunek 2: Ilustracja wyniku `find_intersections` dla zbioru A

3.2 Zbiór B

Zbiór testuje czy algorytm poprawnie działa dla małej liczby przecięć oraz czy algorytm poprawnie sortuje strukturę stanu.

Wyniki:

`is_intersection: True`

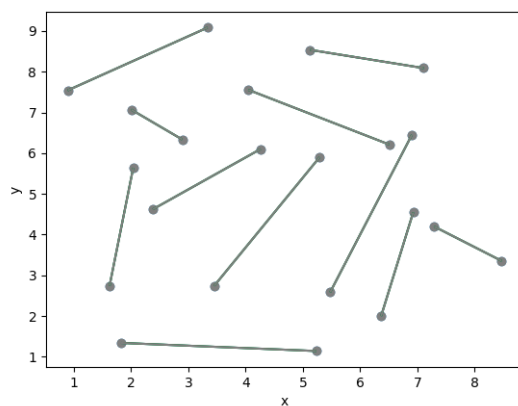
Rysunek 3: Ilustracja wyniku `find_intersections` dla zbioru A

3.3 Zbiór C

Zbiór testuje czy algorytm poprawnie radzi sobie w przypadku, w którym nie ma przecięć.

Wyniki:

`is_intersection: False`

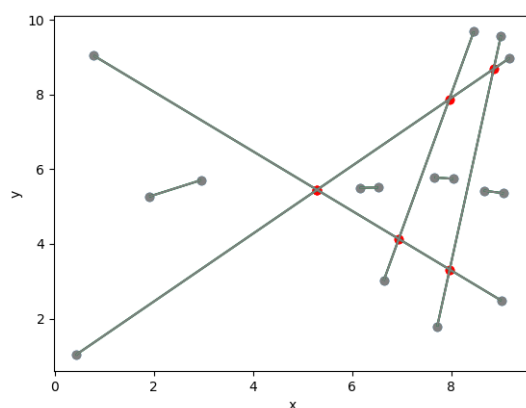
Rysunek 4: Ilustracja wyniku `find_intersections` dla zbioru A

3.4 Zbiór D

Zbiór testuje czy algorytm poprawnie radzi sobie w przypadku, w którym przecięcia wykrywane są więcej niż jeden raz.

Wyniki:

`is_intersection: True`

Rysunek 5: Ilustracja wyniku `find_intersections` dla zbioru A

4 Podsumowanie

Zaimplementowane algorytmy przechodzą wybrane przeze mnie testy oraz te zawarte w narzędziu przygotowanym przez koło naukowe Bit. Wygenerowane przez program wyniki oraz funkcjonalność losowania lub zadawania własnych zbiorów jest zawarta w załączonym kodzie. Wraz ze sprawozdaniem załączone są także wygenerowane przez program animacje ilustrujące działanie algorytmu dla wybranych zbiorów testowych.